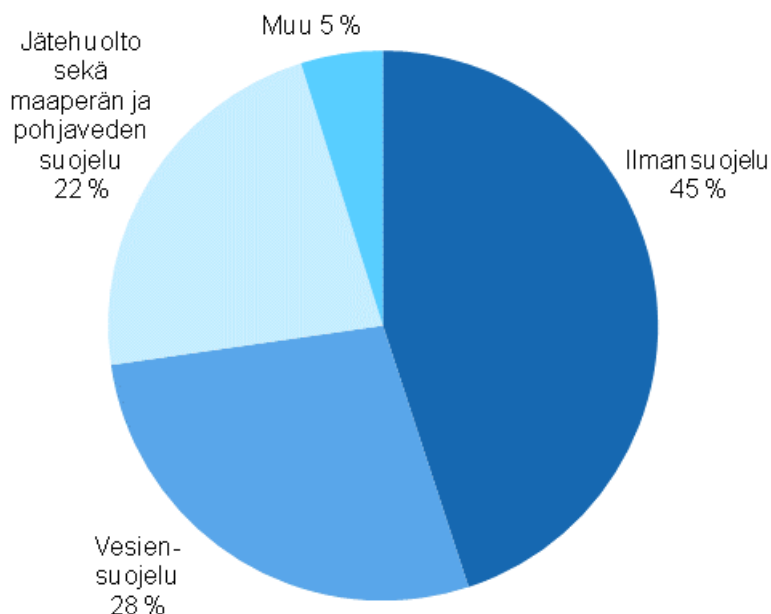

Teollisuuden ympäristönsuojelumenuk 2012

Teollisuus investoi ympäristönsuojeluun vuonna 2012 aiempaa enemmän

Teollisuus investoi ympäristönsuojeluun vuonna 2012 aiempaa enemmän, noin 302 miljoonaa euroa. Teollisuudenaloista suurimpia investoijia olivat metalliteollisuus sekä energiahuolto. Ympäristöinvestointeja kohdennettiin eniten ilmansuojeluun. Kaikista teollisuuden ympäristömenoista suurimman osan muodostivat kuitenkin ympäristönsuojelusta johtuvat toimintamenuk, joista pääosa koostuu ympäristönsuojelulaitteiden käyttö- ja kunnossapitokuluista.

Ympäristönsuojeluinvestoinnit kohteittain 2012

Teollisuuden investoinnit ympäristönsuojeluun olivat yhteensä noin 302 miljoonaa euroa vuonna 2012, mikä on enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Eniten ympäristönsuojeluun investoivat metalliteollisuus

ja energiahuolto, molemmat yli 70 miljoonaa euroa. Valtaosa energiantuotannon ja puolet metalliteollisuuden ympäristöinvestoinneista kohdistuivat ilmansuojeluun.

Suurin osuus, 45 prosenttia, kaikista teollisuuden ympäristöinvestoinneista kohdistuikin ilmansuojeluun, kaikkiaan 136 miljoonaa euroa. Tähän summaan sisältyy investointeja useiden eri ilmapäästöjen hallintaa varten. Tilaston ulkopuolelle jää kuitenkin osa kasvihuonekaasujen vähentämiseen vaikuttavista toimenpiteistä, koska tilasto ei kata energiansäästötoimia.

Vesiensuojelun osuus nousi jälleen toiseksi suurimmaksi ja oli 28 prosenttia kaikista ympäristöinvestoinneista. Jätehuollon ja maaperän sekä pohjaveden suojelun osuus oli 22 prosenttia.

Ympäristönsuojelulaitteista ja -toimenpiteistä aiheutuu investointien lisäksi käyttökuluja sekä muita toimintamenoja kuten hallinto- ja tutkimuskuluja. Ympäristönsuojelusta johtuvat toimintamenot olivat vuonna 2012 lähes 560 miljoonaa euroa, mikä käsitti 65 prosenttia kaikista teollisuuden ympäristönsuojelumenoista. Toimintamenoista pääosa koostui erilaisten ympäristönsuojelulaitteiden käyttö- ja kunnossapitokuluista. Näistä vesiensuojeluun kohdistui edelleen suurin osuus, joka vuonna 2012 oli 42 prosenttia ympäristönsuojelun käyttö- ja kunnossapitokuluista.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ympäristönsuojeluinvestoinnit teollisuudenaloittain	4
Liitetaulukko 2. Ympäristönsuojeluinvestointien kohdentuminen	4
Liitetaulukko 3. Investoinnit päästöjen käsittelyyn sekä puhtaampaan tuotantoteknologiaan	4
Liitetaulukko 4. Ympäristönsuojelun toimintamenot teollisuudenaloittain	5
Liitetaulukko 5. Ympäristönsuojelun käyttö- ja kunnossapitomenojen kohdentuminen	5
Liitetaulukko 6. Ympäristönsuojelun muut toimintamenot käyttökohteittain	5

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Teollisuuden ympäristönsuojeluinvestoinnit	6
Liitekuvio 2. Teollisuuden ympäristöinvestointien kohdentuminen	6
Liitekuvio 3. Ympäristönsuojelun toimintamenot teollisuudessa.....	6
Liitekuvio 4. Ympäristönsuojelun käyttö- ja kunnossapitomenojen kohdentuminen 2012.....	7
Liitekuvio 5. Ympäristönsuojelun muut toimintamenot 2012.....	7
 Laatuseloste: Teollisuuden ympäristönsuojelumenot.....	 8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ympäristönsuojeluinvestoinnit teollisuudenaloittain

	2010	2011	2012
	1000 €		
Energia- ja vesihuolto	48 478	85 981	73 471
Metsäteollisuus	7 508	13 471	41 530
Kemian- ja mineraaliteollisuus	34 398	67 308	58 952
Metalliteollisuus	37 995	45 619	71 548
Muu teollisuus	50 083	46 859	56 109
Yhteensä	178 463	259 240	301 613

Liitetaulukko 2. Ympäristönsuojeluinvestointien kohdentuminen

	Ilma	Vesi	Jäte	Muu	Yhteensä
	1000 €				
2010	83 759	29 536	60 750	4 417	178 463
2011	132 514	28 203	93 980	4 541	259 240
2012	135 602	83 711	67 736	14 562	301 613

Liitetaulukko 3. Investoinnit päästöjen käsittelyyn sekä puhtaampaan tuotantoteknologiaan

		Päästöjen käsittelyyn	Tuotanto- teknologiaan	Yhteensä
		1000 €		
2011	Energia- ja vesihuolto	23 708	62 272	85 981
	Metsäteollisuus	6 967	6 503	13 471
	Kemian- ja mineraaliteollisuus	58 949	8 358	67 308
	Metalliteollisuus	25 884	19 735	45 619
	Muu teollisuus	44 493	2 365	46 859
	Yhteensä	160 004	99 235	259 240
2012	Energia- ja vesihuolto	16 077	57 394	73 471
	Metsäteollisuus	25 698	15 832	41 530
	Kemian- ja mineraaliteollisuus	42 880	16 072	58 952
	Metalliteollisuus	49 818	21 729	71 548
	Muu teollisuus	48 278	7 831	56 109
	Yhteensä	182 752	118 860	301 613

Liitetaulukko 4. Ympäristönsuojelun toimintamenot teollisuudenaloittain

		Käyttö- ja kunnossapitomenot	Muut toimintamenot	Yhteensä
		1000 €		
2010	Energia- ja vesihuolto	52 544	19 421	71 966
	Metsäteollisuus	104 095	7 259	111 355
	Kemian- ja mineraaliteollisuus	82 075	8 040	90 116
	Metalliteollisuus	122 032	8 250	130 283
	Muu teollisuus	88 308	33 940	122 249
	Yhteensä	449 058	76 913	525 971
2011	Energia- ja vesihuolto	49 877	20 594	70 472
	Metsäteollisuus	110 575	9 504	120 079
	Kemian- ja mineraaliteollisuus	125 607	14 565	140 172
	Metalliteollisuus	124 074	9 120	133 195
	Muu teollisuus	113 107	39 900	153 007
	Yhteensä	523 243	93 683	616 927
2012	Energia- ja vesihuolto	33 543	19 095	52 639
	Metsäteollisuus	115 898	7 692	123 591
	Kemian- ja mineraaliteollisuus	88 587	10 546	99 134
	Metalliteollisuus	121 556	8 651	130 207
	Muu teollisuus	145 870	7 770	153 641
	Yhteensä	505 456	53 757	559 213

Liitetaulukko 5. Ympäristönsuojelun käyttö- ja kunnossapitomenojen kohdentuminen

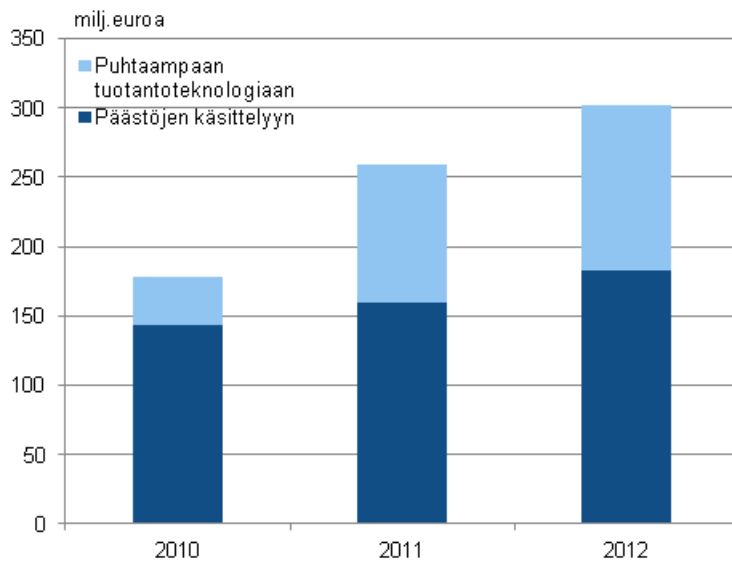
	Ilma	Vesi	Jäte	Muu	Yhteensä
	1000 €				
2010	115 760	171 905	158 431	2 961	449 058
2011	148 607	195 295	174 648	4 692	523 243
2012	147 624	210 020	146 547	1 263	505 456

Liitetaulukko 6. Ympäristönsuojelun muut toimintamenot käyttökohteittain

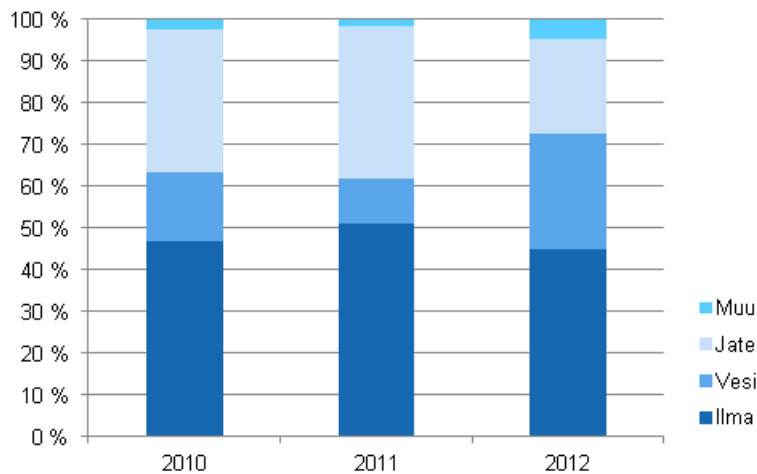
	2010	2011	2012
	1000 €		
Tutkimus ja kehitys	9 032	5 215	7 608
Ympäristöhallinto	29 703	31 932	29 637
Korvaukset ja muut maksut	38 176	56 535	16 510
Yhteensä	76 913	93 683	53 757

Liitekuviot

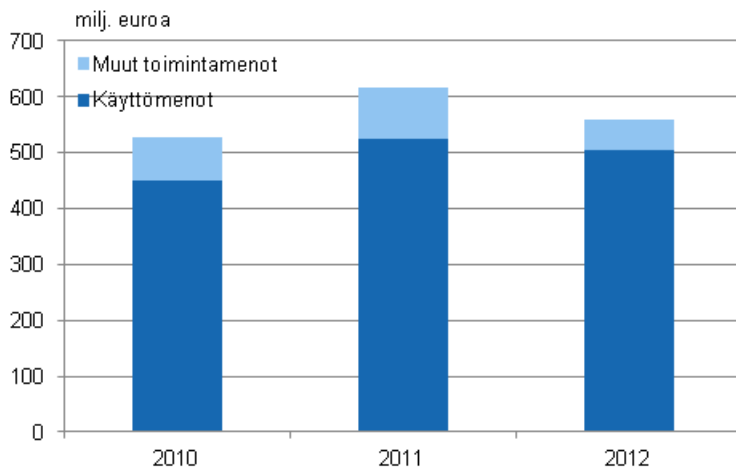
Liitekuvio 1. Teollisuuden ympäristönsuojeluinvestoinnit

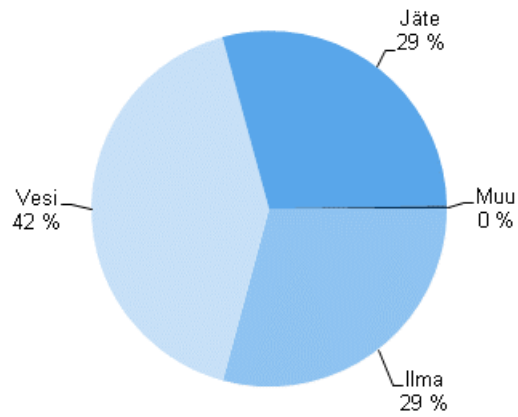
Liitekuvio 2. Teollisuuden ympäristöinvestointien kohdentuminen

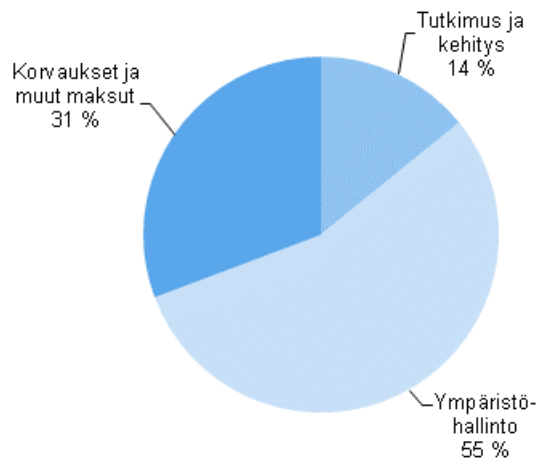
Liitekuvio 3. Ympäristönsuojelun toimintamenot teollisuudessa

Liitekuvio 4. Ympäristönsuojelun käyttö- ja kunnossapitomenojen kohdentuminen 2012

Liitekuvio 5. Ympäristönsuojelun muut toimintamenot 2012

Laatuseloste: Teollisuuden ympäristönsuojelumenot

1. Relevanssi

1.1. Tilaston tietosisältö ja käyttötarkoitus

Teollisuuden ympäristönsuojelumenot -tilasto kuvaa ympäristönsuojelusta teollisuudelle aiheutuvia menoja. Se on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon, yritysten ja niiden etujärjestöjen sekä tutkimuksen tarpeisiin. Tilasto mahdollistaa ympäristönsuojelusta aiheutuneiden menojen vertailua eri teollisuudenalojen kesken. Kalenterivuositain laadittava tilastointi on aloitettu vuonna 1992. Se noudattaa EU:n tilastoviraston, Eurostatin, muotoilemia tilastointiperiaatteita, mikä varmistaa tietojen vertailtavuuden muiden Euroopan maiden sekä kansainvälisten järjestöjen vastaaviin tilastotietoihin.

1.2. Lait ja asetukset

Teollisuuden ympäristönsuojelumenot -tilaston laatimiseen velvoittava uudistettu EU-asetus on annettu vuonna 2008: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 295/2008, annettu 11. päivänä maaliskuuta 2008, yritystoiminnan rakennetilastoista (uudelleen laadittu toisinto). EYVL L 9.4.2008, s. 13-59. Tilaston tiedonkeruun perustana on tilastolaki (280/2004).

1.3. Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Tilasto kattaa teolliset toimialat eli kaivos- ja kaivannaistoiminnan, teollisen valmistuksen ja energiahuollon sekä veden puhdistuksen ja jakelun. Toimialajaottelu on EU:n standardiin perustuvan Tilastokeskuksen luokituksen TOL 2008 mukainen (Toimialaluokitus 2008, Tilastokeskus, Käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Teollisuuden ulkopuoliset toimialat, kuten ympäristöpalveluihin kuuluvat jätevesi- ja jätehuolto, eivät kuulu tähän tilastoon.

Teollisuuden ympäristönsuojelumenot -tilasto sisältää:

- ympäristönsuojeluinvestoinnit
- ympäristönsuojelulaitteistojen käyttö- ja kunnossapitomenot
- muut ympäristönsuojelun toimintamenot, kuten tutkimus- ja kehitysmenot, hallintomenot sekä erilaiset maksut ja korvaukset.

Ympäristönsuojeluinvestointeihin sisältyvät sekä päästöjen vähentämiseen että niiden käsittelyyn tarkoitetut investoinnit. Päästöjä vähentävät toimenpiteet muuttavat tuotantoprosessia siten, että tuotannosta aiheutuvien päästöjen muodostuminen suhteessa tuotantomääriin pienenee. Päästöjen käsittelyyn tarkoitetut ympäristönsuojeluinvestoinnit ovat puhdistimia ym. lisälaitteita tai ratkaisuja, joiden käyttöön otto ei oleellisesti muuta itse tuotantoprosessia.

Ympäristönsuojelu on tässä tilastossa määritelty toiminnaksi, jonka tarkoituksena on vähentää teollisuuslaitoksen tai toimipaikan ulkopuoliseen, fyysiseen ympäristöön kohdistuvia haittoja, tai joka oleellisesti liittyy näiden haittojen vähentämiseen. Tällaisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi:

- päästöjen ja jätteiden käsittely
- niiden muodostumisen ehkäiseminen
- ympäristötarkkailu ja -valvonta
- ympäristönsuojeluun liittyvä hallinto, koulutus ja tiedottaminen
- ympäristövahinkojen korjaaminen
- tuotannon ympäristöhaittojen vähentämiseen tähtäävä tutkimus- ja kehitystyö.

Energiansäästö- ja työsuojelutoimenpiteet eivät kuulu tässä tilastossa ympäristönsuojeluun.

Tilastossa käytetyt luokitukset on lueteltu kohdassa 'Luokitukset'.

2. Menetelmäkuvaus

Teollisuuden ympäristönsuojelumenot -tilastoa varten tarvittavat tiedot kerätään vuosittaisella, noin 2000 teollisuuden toimipaikalle lähetettävällä kyselyllä. Kysely koskee edellisenä vuonna toteutuneita

ympäristönsuojelumenoja ja siihen on mahdollisuus vastata joko paperilomakkeella tai internetissä sähköisellä lomakkeella.

Tilaston peruskehikon muodostavat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteriin perustuvassa tietokannassa vähintään yhden henkilön yritykset, joiden toimialana on kaivos- ja kaivannaistoiminta, teollinen valmistus, energiahuolto tai veden puhdistus ja jakelu.

Kyselyn piiriin kuuluvat seuraavat toimialaluokituksen TOL 2008 pääluokat:

B Kaivostoiminta ja louhinta (05 - 09)

C Teollisuus (10 - 33)

D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (35)

pääluokasta E toimiala Veden otto, puhdistus ja jakelu (36)

Toimialat on ryhmitelty seuraavasti:

TOL 2008-luokat	
35, 36	Energia- ja vesihuolto
16, 17, 18	Metsäteollisuus
19, 20, 21, 22, 23	Kemian ja mineraaliteollisuus
24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 33	Metalliteollisuus
05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 31, 32	Muu teollisuus

Otantakehikosta sisällytetään kyselyyn kaikki vähintään 250 henkilöä työllistävät yritykset. Alle 250 henkilön yrityksistä tehdään ositettu otanta (ryväotanta PPS-poiminnalla), jossa apumuuttujana käytetään bruttoarvoa. Kyselyssä saatu vastausaineisto korotetaan koskemaan koko teollista toimintaa Suomessa ottamalla huomioon käytetty otanta-asetelma sekä vastauskato.

3. Oikeellisuus ja tarkkuus

Otantapohjaisuudesta johtuen tuloksiin liittyy aina tilastollisia epävarmuustekijöitä. Käytetyllä otanta-asetelmalla kuitenkin pyritään siihen, että suurten teollisuusyritysten ympäristönsuojelumenot, jotka ovat merkittävimpiä, saadaan kattavasti ja luotettavammin tilastointiin.

Noin 2000 toimipaikalle lähetetyn kyselyn vastausprosentti on viime vuosina ollut 80-90 %. Vastaukset tarkistetaan Tilastokeskuksessa mittausvirheiden minimoimiseksi. Vastauskato otetaan huomioon korotettaessa aineisto koskemaan koko teollista toimintaa Suomessa.

4. Ajantasaisuus

Teollisuuden ympäristönsuojelumenot -tilasto tuotetaan vuosittain noin 16 kuukauden kuluttua tilastovuoden päättymisestä.

5. Saatavuus

Tilastotiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla sekä Tilastokeskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -sarjaan kuuluvassa Ympäristötilasto -vuosikirjassa. Lisäksi tilastotiedot raportoidaan EU:n tilastovirastolle Eurostatille ja sitä kautta ne tulevat julkaistaviksi Eurostatin sekä OECD:n tilastojulkaisuissa ja -tietokannoissa.

6. Vertailukelpoisuus

Tilastotietojen vertailtavuus muiden EU-maiden kanssa on hyvä johtuen Eurostatin laatimien yhtenäisten tilastointiperiaatteiden noudattamisesta. Myös OECD-maiden kesken vertailtavuus on parantunut viime vuosien aikana.

7. Yhtenäisyys

Teollisuuden ympäristönsuojelumenotietoja on tilastoitu Suomessa vuodesta 1992 lähtien, ja kerättävät tiedot eivät sinä aikana ole merkittävästi muuttuneet.

Alkuperäiset tilastotiedot ovat vuoteen 2000 asti markkamääräisiä ja ne on muutettu euromääräisiksi euron kiinteällä kurssilla 1 euro = 5,94573 markkaa.

Toimialaluokituksessa on tapahtunut pieniä muutoksia, mutta merkittävästi ne eivät ole vaikuttaneet tilastointikehikkoon eivätkä tässä käytettyyn toimialojen karkeaan ryhmittelyyn.

Tilastointimenetelmissä on tapahtunut seuraavat muutokset:

- vesihuolto on tilastoinnissa mukana vasta vuodesta 1996 lähtien
- tilastointiperusteet ovat muuttuneet vuodesta 1997 vuoteen 1998 siten, että vuoden 1997 ja sitä aikaisempien vuosien toimialoittaisia tietoja ei voi suoraan verrata myöhempien vuosien toimialoittaisiin tietoihin
- tilastointiperusteet ovat muuttuneet vuodesta 2002 vuoteen 2003 siten, että vuoden 2002 ja sitä aikaisempien vuosien käyttö- ja kunnossapitokuluja sekä muita toimintamenoja ei voi suoraan verrata myöhempien vuosien vastaaviin tietoihin.

Lisätietoja

Eila Salomaa 09 1734 3760

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

ymparisto.energia@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Teollisuuden ympäristönsuojelumenot 2012, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3886 (pdf)